

**Protokół Nr 6/2019
z posiedzenia
Komisji Współpracy Międzynarodowej
z dnia 6 czerwca 2019 r.**

1. Otwarcie posiedzenia

Przewodnicząca Komisji Współpracy Międzynarodowej, p. dr hab. Teresa Astramowicz-Leyk, prof. UWM otworzyła posiedzenie Komisji Współpracy Międzynarodowej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego witając członków Komisji oraz zaproszonych gości.

listy obecności – zał. Nr

2. Zatwierdzenie porządku obrad

1. Otwarcie posiedzenia;
2. Zaopiniowanie materiałów sesyjnych:
 - a) projekt uchwały w sprawie uchwalenia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
3. Współpraca województwa warmińsko-mazurskiego z Obwodem Kaliningradzkim (Federacja Rosyjska);
4. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia Komisji;
5. Sprawy różne;
6. Zakończenie posiedzenia

Przewodnicząca Komisji zaproponowała zmniejszenie porządku obrad o punkt nr 3. Porządek obrad w zmienionej formie przyjęto pozytywnie jednogłośnie.

2. Zaopiniowanie materiałów sesyjnych:

a) projekt uchwały w sprawie uchwalenia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Przewodnicząca Komisji udzieliła głosu Dyrektorowi Departamentu Współpracy Międzynarodowej p. Łukaszowi Bielewskiemu z prośbą o zreferowanie w/w punktu. W związku z tym, że temat omawiany był na posiedzeniach komisji sejmikowych w dn. 10.06.2019 r., w obecności wszystkich członków Komisji WM, Dyrektor zapytał, czy referować temat ponownie, czy jedynie niektóre kwestie uszczegółwić.

Przewodnicząca zadecydowała, by punkt 2. rozpocząć od pytań ze strony członków komisji.

Radna –p. Jolanta Szulc zapytała o rezygnację ze współpracy z Perugią i zastąpienie jej współpracą z Umbrią. Radna poprosiła o wyjaśnienie tej różnicy.

Dyrektor DWM odpowiedział, że Perugia jest odpowiednikiem powiatu, a Umbria to region. Współpraca przeszła na poziom regionalny, co jego zdaniem jest dobrym posunięciem. W momencie rozpoczęcia reformy administracyjnej we Włoszech prowincje zostały pozbawione finansowania i personelu. Niemal wszystkie osoby, z którymi do tej pory współpracowano trafiły na szczebel regionalny. W wyniku tej sytuacji strona włoska zaproponowała przesunięcie współpracy na poziom regionalny. Porozumienie zostało podpisane w październiku 2018 r.

Członek Zarządu Województwa –p. Jolanta Piotrowska uzupełniając wypowiedź Dyrektora Departamentu WM dodała, że namacalnym dowodem tej współpracy jest ostatnie spotkanie z delegacją z Umbrii. Do Olsztyna przyjechali specjaliści z dziedziny ekonomii społecznej, która bardzo interesuje naszą stronę. Partnerzy przekazali nam swoje doświadczenia

i rozwiązania. Możliwość spotkania z gośćmi z Umbrii miały również podmioty z naszego województwa. P. J. Piotrowska wyraziła przekonanie, że z tego spotkania wyciągnięte zostaną wnioski. Jako przykład interesujących rozwiązań p. J. Piotrowska podała aktywizację uczniów poprzez umożliwienie im zakładania działalności gospodarczej i prowadzenie jej pod opieką specjalistów, swoich nauczycieli. Taka forma działalności dofinansowywana jest ze strony samorządów.

Radny –p. Paweł Czemieli zaproponował, by przy pracy Komisji skupić się na tematach dotyczących współpracy ukierunkowanej nie tylko na wschód, co radny bardzo popiera, ale również na zachód np. Wielka Brytania czy Stany Zjednoczone. Należałoby rozważyć sposoby komunikowania się z tymi osobami– np. Twitter, który zdaniem radnego powinien być prowadzony w sposób systematyczny i wykorzystywany jako ważne źródło komunikacji i nawiązywania kontaktów. Radny dodał, że warto pomyśleć o przygotowaniu pewnego rodzaju „mini kongresu” gdzie mogłoby dojść do spotkania i podpisania umowy z przedstawicielami Federacji Rosyjskiej i Ukrainy. Poruszane i rozwiązywane powinny być problemy.

Wicemarszałek Województwa- p. Miron Sycz zapytał radnego czy chodzi o umowy międzyregionalne.

Radny –p. Paweł Czemieli odpowiedział, że tak, że powinny być podpisane umowy o wzajemnej współpracy.

Wicemarszałek Województwa-p. Miron Sycz odpowiedział, że oficjalne umowy partnerskie mamy podpisane i są to już długoletnie umowy, dodał, że była również inicjatywa, by za pośrednictwem samorządu województwa nawiązywały się partnerskie stosunki powiatów i gmin. Jesteśmy województwem, gdzie podpisanych zostało najwięcej takich umów partnerskich. Funkcjonuje to dosyć dobrze. Jeśli chodzi o Ukrainę w naszym przypadku jest to umowa między Radą Obwodową – ze strony radnych, ale również administracji. Mimo, że nie jest to zadanie samorządu, staramy się aby w czasie wizyt dochodziło do spotkań Polonii, czy to na Ukrainie czy w Obwodzie Kaliningradzkim. Wszystko oczywiście wiąże się z finansami, w związku z czym, zdaniem wicemarszałka M. Sycza, MSZ powinno w tej kwestii wspierać nasze województwo.

Przewodnicząca Komisji, odnosząc się do wypowiedzi radnego – p. P. Czemieli dodała, że nie jest to zadanie statutowe województwa.

Wicemarszałek Województwa- p. Miron Sycz dodał, że podczas wizyt we Francji, również odbywają się spotkania z Polonią. Tak naprawdę to dzięki Polonii te kontakty formalne się nawiązały – chodzi tu o Departament Cotes d’Armor we Francji .

Przewodnicząca Komisji dodała, że należy rozróżnić pojęcie mniejszości polskiej od Polonii. Tam, gdzie zakorzeniona jest mniejszość polska, tak jak np. na Ukrainie to jest to mniejszość narodowa.

Radny, p. P. Czemieli dodał, że jest teraz senacka komisja ds. łączności z Polakami i można by spróbować pozyskać stamtąd środki. Radny przytoczył przykład akcji „Książka dla Rodaka”, prowadzonej przez panią z Olsztyna, która dostała się do prezesa LOT-u, w wyniku czego dzieci z Kazachstanu przyleciały do Polski za symboliczną złotówkę. Te dzieci, które przyleciały z Kazachstanu spędzały czas na Mazurach.

Dyrektor Departamentu WM poinformował radnego, że ta inicjatywa otrzymała dofinansowanie ze środków Departamentu Współpracy Międzynarodowej.

Przewodnicząca Komisji opowiedziała o innej inicjatywie „Książka polska na wschód”, w wyniku której Przewodnicząca KWM wraz z Wicemarszałkiem –p. M. Syczem doprowadzili do tego, że nastąpiła wymiana książek między Wojewódzką Biblioteką Publiczną a Biblioteką Stefanyka – dawnego Ossolineum we Lwowie. Polskie książki trafiły do lwowskich bibliotek, a książki w języku ukraińskim dotarły do Biblioteki Wojewódzkiej w Olsztynie. Przewodnicząca Komisji WM odniosła się również do aplikowania o środki na Polonię w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i dodała, że aplikowała na mniejszość polską w tym roku. Projekt został oceniony

wysoko, ale jest w rezerwie, w wyniku czego środki na badania nie zostały przyznane. Jest bardzo trudno uzyskać dofinansowanie, musiałby istnieć aparat, który by się tylko tym zajmował.

Radny, p. J. Osiecki zaproponował, by radni wzięli udział w Festiwalu Muzyki Kresowej w Mrągowie. Festiwal wspierany jest m.in. przez samorząd województwa jak i władze centralne i odbywa się pod patronatem Prezydenta RP.

Członek Zarządu Województwa –p. Jolanta Piotrowska odniosła się do wypowiedzi radnego p. P. Czemiela dotyczącej konta na Twitterze i poinformowała, że sytuacja ulegnie zmianie. Miejsce mają przygotowania do startu nowej odsłony i niedługo będziemy „zarzuceni” informacjami o Warmii i Mazurach.

Przewodnicząca Komisji wyraziła opinię, że większym źródłem informacji na temat samorządu są informacje na stronie internetowej samorządu województwa, a Twitter służy do komunikacji szybkiej, krótkiej i lakonicznej, z której niekoniecznie musi coś wynikać.

Radny- p. D. Rudnik nawiązując do wypowiedzi radnego –p. P. Czemiela dodał, że prawdopodobnie chodziło również o to, by kontakty z partnerami zagranicznymi nie ograniczały się tylko do odwiedzin delegacji, ale również poszerzały wspólną wiedzę na temat tych regionów. Radny zapytał, czy partnerzy, którzy są np. we Włoszech czy we Francji są również partnerami między sobą, czy też nie ma takiego powiązania.

Dyrektor Departamentu WM odpowiedział, że mógłby podać kilka takich przykładów, natomiast były to głównie związki na potrzeby konkretnych inicjatyw, projektów, ale to głównie nasza strona była inicjatorem takich kontaktów.

Radny –p. D. Rudnik dodał, że gdyby właśnie taka współpraca miała miejsce to można by np. organizować targi w poszczególnych regionach, gdzie wszyscy by przyjeżdżali i prezentowali się nie tylko ViP-om, ale również mieszkańcom, żeby miało to przełożenie nie tylko gospodarcze, ale również społeczne. Współpraca powinna mieć wymiar praktyczny.

Członek Zarządu –p. J. Piotrowska nawiązując do przyjazdu partnera z Włoch powiedziała, że z województwa przyjechało 100 osób, a liczba chętnych przewyższyła liczbę miejsc przewidzianą na spotkanie. Drugi, praktyczny przykład współpracy to majowe Ekologiczne Forum Polsko-Niemieckie. Było to bardzo ciekawa konferencja, wymiana informacji na temat odnawialnych źródeł energii.

Radna –p. Jolanta Szulc powiedziała, że nie wie czy radny- P. D. Rudnik uczestniczył już w jakiejś delegacji, bo praktycznie każda z delegacji, która wyjeżdża to jest wysiłek dla tych ludzi, dlatego, że wyjazd musi być przygotowany, a osoby, które wyjeżdżają muszą być przygotowane. Przygotowana również musi być druga strona. Zdaniem radnej, jeżeli co któreś spotkanie będzie wartością dodaną, przełoży się na współpracę, natomiast, żeby coś wydarzyło się w województwie, trzeba wyjeżdżać i trzeba tych ludzi podejmować tutaj. To nie może być za każdym razem jakiś event dla społeczności lokalnej. Najczęściej odbywa się to w niewielkim gronie i przekłada się to później na współpracę i zorganizowanie tego typu przedsięwzięć

Rady –p. D. Rudnik odpowiedział, że jedno nie przeczy drugiemu, uważa, że gdyby raz do roku w kiedy z zaprzyjaźnionych regionów odbyły się np. targi, gdzie przedsiębiorcy z różnych regionów mogliby się zaprezentować, pokazać swój dorobek, zachęcić do przyjazdu, to nasi obywatele byłiby bardziej do tego przekonani. Nie przeszkadza to formom specjalistycznym, gdzie spotykać by się mogli eksperci.

Dyrektor Departamentu WM odpowiedział, że filozofia departamentu jest taka, co wynika bezpośrednio z priorytetów współpracy zagranicznej województwa, że zależy nam na tym, by w przedsięwzięcia współpracy międzynarodowej było włączone jak najwięcej osób z różnych środowisk, zarówno z małych, dużych miast, jak i z obszarów wiejskich. Angażowane są różne grupy wiekowe. Dyrektor DWM zwrócił uwagę na to, że nie są to jedyne z aktywności podejmowanych przez departament. W skład ogółu tych działań wchodzi również np. spotkania z ambasadorami, utrzymanie kontaktów z placówkami dyplomatycznymi, czy zorganizowanie spotkań na szczeblu szefów regionów. Są to elementy, które się na to wszystko składają, jak również to, co proponuje p. radny D. Rudnik.

Przewodnicząca Komisji podziękowała Zarządowi za to, że propozycje Komisji WM zostały uwzględnione w priorytetach współpracy międzynarodowej.

Przewodnicząca Komisji przekazała głos Dyrektorowi Kancelarii Sejmiku –p. Wiktorowi Leykowi, który zwrócił uwagę na to, że musimy pamiętać o tym, że mamy współpracę z dwoma regionami jako Sejmik. Mamy podpisane umowy z Radą Obwodu Rówieńskiego i oddzielnie Dumą Obwodu Kaliningradzkiego. Jeśli chodzi o stronę ukraińską, to od kilku lat, zdaniem Dyrektora KS, współpraca się ustabilizowała. Ustalono współpracę w konkretnych kierunkach i partnerzy wzięli się do pracy. Miesiąc temu doszło do spotkania z delegacją, interesowały ich trzy kwestie: reorganizacja służby zdrowia, infrastruktura rekreacyjno-turystyczna i agroturystyka. Rewizyta będzie pod koniec września br., co będzie połączone także z obchodami Dni Kultury Polskiej na Rówieńszczyźnie. Jeśli chodzi o Dumę Obwodu Kaliningradzkiego, współpracowały Komisja Zdrowia i Komisja Współpracy Międzynarodowej z ich odpowiednikami. Ostatnie spotkanie poświęcone było małemu ruchowi granicznemu. Odbłyły się dwie konferencje – po tamtej stronie i u nas. Dwa lata temu zmarło to śmiercią naturalną. Jeżeli istniałaby wola ze strony naszych komisji, by zorganizować spotkanie, nie ma ku temu przeciwwskazań. Za dwa tygodnie odbędzie się spotkanie Forum Parlamentów Południowego Bałtyku w Schwerinie i będzie to też okazja żeby spotkać się z nimi i tę kwestię omówić. Należy również powiedzieć o tym, że planowana jest wizyta studyjna do Brukseli, budżet przygotowany jest we wrześniu i jest to dobry moment na propozycje.

Przewodnicząca Komisji poddała pod głosowanie projekt w sprawie uchwalenia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Projekt uchwały został zaopiniowany pozytywnie jednogłośnie.

Radny- p. Dariusz Rudnik poinformował, że podczas międzynarodowego splotu Łyna-Ława rozmawiał z naszym Wicekonsulem w Kaliningradzie, który wyraził chęć by nawiązać z nim kontakty i wyraził chęć wzięcia udziału w posiedzeniu naszej Komisji.

Przewodnicząca Komisji wyraziła aprobatę do tej propozycji.

3. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia Komisji;

Przewodnicząca Komisji poddała pod głosowanie Protokół Nr 5/2019 z dnia 25.04.2019 r. informując, że literówki w tekście zostały poprawione.

Protokół został przyjęty pozytywnie jednogłośnie.

Radny –p. P. Czemieli wystąpił z prośbą o zmianę godziny komisji na wcześniejszą.

Radny –p. Julian Osiecki powiedział, że należałoby zamienić godzinami posiedzenie Komisji ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

4. Sprawy różne;

Przewodnicząca Komisji, nawiązując do wcześniejszej wypowiedzi radnego –p. Pawła Czemieli na temat kontaktów z Polonią za granicą, zapytała, czy istnieją jakieś sygnały od tego środowiska, że chcieliby współpracy na poziomie wojewódzkim, czy wolą poziom lokalny.

Radny –p. P. Czemieli odpowiedział że to też jest pytanie do departamentu WM czy takie sygnały docierają. Radny dodał, że po to mówi o mediach społecznościowych i ich roli w komunikacji, stwarza to możliwość kontaktu z tymi społecznościami.

Radna –p. Jolanta Szulc dodała, że uważa że sygnał z naszej strony powinien być, coraz częściej potomkowie ludzi, którzy wyjechali z Polski wiele lat temu chcą wracać do swoich korzeni.

Radny- p. P. Czemieli powiedział, że często jest tak, że ludzie, którzy wyjechali odczuwają większy patriotyzm tam niż my tu na miejscu.

Przewodnicząca Komisji dodała, że to samo widzi na wschodzie – na Ukrainie, na Białorusi, na Litwie.

Radny –p. P. Czemiel powiedział, że zależy mu też na akcji wysyłania książek do szkół za granicą.

Przewodnicząca Komisji powiedziała ,że należy wyjaśnić jedną, bardzo ważną kwestię, że to są zadania władz centralnych – ministerstwa. Samorząd nie ma na to środków. Należałoby znaleźć sposób w jaki można by pozyskać środki. Przewodnicząca dodała, że z własnego doświadczenia wie, że nie jest łatwo pozyskać środki na Polonię. Jeżeli jesteśmy przekonani, że chcemy nawiązać daną współpracę, należałoby podjąć określone działania, czyli poinformować władze regionu, znaleźć sprzyjający klimat władz tego regionu, z którym chcemy nawiązać współpracę i mieć źródła finansowania danego działania.

Przewodnicząca Komisji podziękowała radnym za uczestnictwo w V Polsko-Ukraińskim Forum Naukowym.

5. Zakończenie posiedzenia

Przewodnicząca Komisji WM zakończyła posiedzenie Komisji Współpracy Międzynarodowej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dn. 20.06.2019 r.

Przewodnicząca Komisji
Współpracy Międzynarodowej

dr hab. Teresa Astramowicz-Leyk, prof. UWM

Protokołowała

Karolina Nikiel